

УДК 621.31

В.Г. Стецюк

Тернопільський національний технічний університет імені І.Пулюя, Україна

ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ОСВІТЛЕННЯ ПТАХОФЕРМИ

V.H. Stetsiuk

INCREASING THE ENERGY EFFICIENCY OF THE LIGHTING SYSTEM OF THE POULTRY FARM

Традиційні системи освітлення птахівницьких приміщень виконуються у вигляді закритих світильників з лампами розжарювання 60-100 Вт. Основні недоліки даних систем - низький термін служби ламп розжарювання - приблизно 1000 годин роботи, підвищене споживання електроенергії, залежність світловіддачі від рівня напруги в мережі живлення, а також її якості. Розвитком цієї системи освітлення є проста заміна ламп розжарювання на енергозберігаючі люмінесцентні лампи, при цьому основним плюсом даної заміни є істотна економія електроенергії - до 30 % -40 %. Недоліками даної заміни є неможливість регулювання освітленості, залежність світловіддачі від різних факторів (часу роботи, температури приміщення, і т.д.), ефекти мерехтіння, пов'язані з неефективними ПРА. Удосконалення люмінесцентних ламп, призвело до виникнення нових видів ПРА - електронних ПРА, застосування яких дозволяє знизити величину пускових струмів до 1,3 разів, і знизити ефект мерехтіння від люмінесцентних ламп. Найбільшою перевагою електронних ПРА є можливість регулювання освітленості люмінесцентної лампи в межах від 60 % до 100 %, при цьому використовуються спеціальні системи управління. Освітлювальні установки, як правило, розташовуються навпроти верхнього ярусу кліток внаслідок чого різниця освітленості верхнього і нижнього ярусу досягає 5 разів.

Дослідження показали, що застосування енергозберігаючих люмінесцентних ламп чинить негативний вплив на птицю, і до того ж, управління рівнем освітленості у таких ламп має великі складнощі.

У зв'язку з цим виникає потреба розробки технічних засобів на базі сучасних світлодіодів для застосування в птахівничих приміщеннях. Розробка технічних засобів для системи освітлення птахівницьких приміщень потребують наукового обґрунтування конструктивних і технологічних параметрів світильників, системи живлення, а також системи і управління.

Проведений аналіз сучасних систем освітлення приміщень птахоферм дозволив обґрунтувати актуальність застосування енерго-ресурсозберігаючої системи штучного освітлення на основі світлодіодних джерел світла з резонансною системою живлення з функцією плавного включення-виключення.

Розроблено систему освітлення для приміщень птахоферм різного розміру з клітковим і підлоговим вирощуванням птиці, до складу якої входять: світильники потужністю 1, 4,5 та 6,5 Вт і передаючі резонансні перетворювачі потужністю 300, 500 і 1500 Вт. Встановлено, що застосування даної системи освітлення скорочує витрати електроенергії на освітлення в 3 рази в порівнянні з системою на основі люмінесцентних ламп. Споживана потужність даної системи освітлення становить 0,5 ... 0,8 Вт / м².